

OED: - Nettselskapene er slett ikke pålagt å skifte målere hos dem som har fritak

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 13.01.2020

Nok en gang er nettselskapene avslørt for å ha feiltolket eller overtolket bestemmelsene fra NVE: I flere år har de fortalt oss at de er pålagt å skifte målere hos alle. Selv om det ikke sto noe sted i NVEs papirer. Det som var saken, var at NVE påla nettselskapene å installere AMS - altså et Automatisk MålerSystem - *unntatt hos dem som nettselskapene innvilget fritak...*

Nettselskapene har også gitt oss inntrykk av at Justervesenet forlangte nye målere - for at de skulle måle rett. Det var feil det også: Justervesenet har ikke en gang sett de nye målerne, viste det seg.

Omsider har OED i et [brev](#) til Solvår Werenskiold av 4. desember 2019 ryddet opp i dette surret. Det har skjedd først og fremst på grunn av Solvårs utrettelige henvendelser og klager, selv om aksjonen *Vi tar AMS-målerne for retten!* har hjulpet henne aldri så lite underveis:

OED har nå klart og tydelig skrevet det samme som NVE har skrevet litt mer snirklete tidligere - at *dersom nettselskapet har gitt fritak, frafaller selvsagt kravet om å installere AMS, og dermed fins det heller ikke noe krav fra myndighetenes side om at måleren må skiftes ut.*

At nettselskapene kan velge hva slags måler de vil ha i sikringsskapet ditt, følger av at målerne er nettselskapets eiendom og del av deres anlegg. Alle som har tatt saken til Elklagenemnda, har fått beskjed om det - selv om de har fritak. Men nettselskapene har konsekvent hevdet at de er nødt til å skifte måleren, også dersom kunden har fått fritak, og at det var etter pålegg fra NVE. Ganske enkelt helt feil.

OED understreker derimot i sitt brev det som mange har kunnet lese seg til i forskrift og skriv fra NVE: At det er det *opp til nettselskapene* å bestemme om måleren skal skiftes. Det har derfor vært kranglet om dette hele veien, men nettselskapene har vært ubøyelige.

Det er et betydelig antall el-overfølsomme som har store problemer med skitten strøm fra elektroniske trafoer (såkalte SMPS), og som mener - eller har erfaringer med - at de heller ikke tåler de nye målerne selv når de er uten kommunikasjonsmodul. Uansett hva man måtte mene om årsaken til plagene, kunne disse altså vært spart for fortvilelsen og for helseplagene og for kostnader i mangetusenkronersklassen som de er påført til ferritt-filtre etc., dersom nettselskapene hadde tatt dem på alvor, slik helsevesenet sier man skal, og kanskje sjekket en ekstra gang med NVE om hva NVE egentlig mente og hva forskriften innebar.

Strømbransjen blåser av at folk kan ha slike helseplager av deres installasjoner, men har ingen ting å fare med når den holdningen skal begrunnes- annet enn å vise til Strålevernet og grenseverdier som for lengst er påvist å være sørgelig irrelevante. Hva som kan være årsaken til disse helseplagene - selv fra målere der kommunikasjonsmodulen er fjernet, er fortsatt åpent. Det kan tenkes mange svar

Kundeservice NAV

"Jeg hører at du er sint og misfornøyd, men min jobb er å fortsette i et irriterende og rolig toneleie helt til du er lei og gir opp hele klagen. Er vi der snart?"

*På tide å sette inn navnet på ditt nettselskap i stedet for NAV?
(fra Advokatsidene.no)*

- også mange tekniske. For ingen har ennå foretatt noen test som bekrefter eller avkrefter hva Aidon-, Kamstrup- og Nuri-målerne uten kommunikasjon skaper av skitten strøm, om der er spesielle problemer ved dårlig jording, el.l.. Bare FELO - foreningen for el-overfølsomme, noen få måleteknikere og en del amatører forsøker å finne ut av dette, og da ganske sporadisk og for usystematisk. De sitter på mye kunnskap, men ennå har de til gode å bli invitert for å legge fram sitt syn og sine løsninger som i det minste kan bøte noe på problemene

Sist i brevet fra OED føyes den faste besvergelsen til om at "norske helsemyndigheter har fastslått at AMS-målere ikke representerer noen helsefare". Det skal fortelle oss at "*egentlig trenger du jo ikke fritak fra den radiokommunikasjonbaserte AMS'en overhodet, for så svak stråling kan jo ikke kan gi helseproblemer, og dersom de gjør det likevel, er det i alle fall ikke OEDs eller NVEs feil, for vi følger jo bare hva Helsedepartementet hevder*".

Helsedepartementet sin politikk går via DSA, alias Strålevernet. Den begrunnes ved å henvise til WHO og til norske grenseverdier som "følger WHO og ICNIRP". Men også dette er jo en bløff:

I WHO konkluderte et møte under ledelse av flere av WHO's avdelinger i 2011 med at såvel multippel kjemisk overfølsomhet (MCS) som el-overfølsomhet (EHS) er rimelig godt dokumenterte helselidelser, at Europarådets parlamentarikerforsamling nå hadde anerkjent dem, at WHO's medlemsland hver for seg står fritt til å anerkjenne disse lidelsene som reelle, og at de bør tas med i ICD, det internasjonale klassifikasjonssystemet ([Summary of MCS and EHS 2011](#)).

På en WHO-konferanse i 2004 fikk så EHS etiketten *Idiopathic Environmental Intolerance with attribution to EMF (IEI-EMF)*, som var halvveis en seier, halvveis et tilbakeslag, ettersom betegnelsen innebærer aksept, men samtidig at det dreier seg om en *opplevelse* som man - pasient eller lege - ikke vet hva skyldes, men bare antar er knyttet til elektromagnetiske felt. (Et forsøk mislyktes på å få denne etiketten akseptert i ICD-systemet i Norden som del av klassen R68.8 *Andre spesifiserte generelle symptomer og tegn* (Levy & Wannag 2000).) I tillegg konkluderte WHO's enhet for kreftstudier, IARC, samme år med at kreft kan oppstå fra eksponering for radiofrekvent stråling (fareklasse 2B), noe som forøvrig stadig blir styrket i nyere forskningsfunn.

Til tross for dette, og mere til, har norske helsemyndigheter valgt å holde seg til den delen av WHO som er nær knyttet til telekomnæringen: tomannskontoret *The International EMF Project*, som er forsterket med folk i hovedsak fra ICNIRP - en bransjenær stiftelse som skaffet seg status som hoffleverandør av forslag til retningslinjer for grenseverdier på området.

ICNIRP forsverger slett ikke at slike akutte og langsiktige helsevirkninger fins, men sier at påvirkningsbildet er så komplekst og uvant i forhold til hvordan grenseverdier vanligvis lages, og kunnskapen er ikke så sikker som ICNIRP *syns den bør være*, at ICNIRP derfor ikke finner det mulig å gi noe annet enn en beregningsmåte for å angi hvordan man skal beskytte seg mot *akutte oppvarmings-skader* (ICNIRP 1998). Å sjekke ut om slike grenseverdier er godt nok, får andre ta ansvar for. Og det ansvaret havner etter noen trinn i det nasjonale strålevernet - der ingen er i stand til å overprøve ICNIRPs vurdering og ikke holder seg med fagmiljø eller medisinsk kunnskap. (For denne leveransekjeden, se: Flydal & Nordhagen 2019.)

Summen av det hele

Summen av alt dette er at når trådløse AMS-målere innføres, hviler teknologivalget helt og fullt på nettselskapenes vurderinger, slik OED/NVE ser det. Det valget vil ikke OED/NVE ta ansvar for, selv om det har vært åpenbart hele veien at det måtte bli trådløst, uten at noen konsekvensstudier har vært gjort. OED/NVE renvasker seg ved å vise til støtten fra Helsedepartementet, som på sin side er i utakt med det meste av WHO og til og med har forbudt legene å ha avvikende meninger om saken - i strid med tre juristutredninger (Grimstad i Grimstad & Flydal 2018, Brøvig & Oftedal 2018, Schjødt 2019).

AMS-målere uten kommunikasjon er altså ikke AMS-målere, så når man har fritak fra AMS, gjelder ikke NVEs pålegg om målerbytte. Heller ikke var det rett at Justervesenet har forlangt noen utskiftning. Det er ganske enkelt bare nettselskapene som har tvunget igjennom at gamle målere må skiftes ut - hva enten det skyldes manglende evne til å forstå NVE, eller det skyldtes den selvsikkerheten og egenrådigheten som preget de offentlige foretakene som kunne si at «det er vi som bygger landet!» og som forarger gamle venstrefolk og sender dem rett over i hendene på FrP og andre som blir forbanna over hvordan makta tar seg til rette.

Argumentene som skulle overbevise om at det i grunnen ikke fantes behov for å søke fritak, at strålingen var «så svak - mye svakere enn fra mobilere», holdt heller ikke, viste det seg ([bloggpost 3.5.2018](#)), i tillegg til at målestokken var irrelevant (se Grimstad & Flydal 2018, Del 2, fra s 99).

Gebyrene

Og dessuten: Det er ryddet opp et godt stykke også på gebyrsiden nå. I diverse skriv har NVE gitt nettselskapene beskjed om at de har regnet inn kostnader de ikke har lov til. Det som gjenstår av gebyrene for fritak, består nesten bare av kostnader knyttet til å sende ut folk for avlesning av målere. Resten var stort sett påslag som nettselskapene uriktig hadde beregnet seg.

Men gebyr for avlesning kan bare ıregnes dersom man faktisk drar ut og måler. Og hvor ofte skal det skje? Hos meg er det 50 år siden sist - og jeg har aldri fått noen klager. Noen nettselskap har alt tatt konsekvensen og signalisert til kunder at de bare skal ta gebyr dersom de faktisk drar ut for å avlese. Noe annet skulle da også bare mangle. Resten av selskapene bør komme etter.

Ny forskrift som blant annet tar opp gebyrer, kommer på høring rundt påske. Så får vi se hva nettselskapene skal få lov til å regne inn av ekstra kostnader for dem som har fått fritak fordi de ikke tåler målerne, og ikke vil ha en slik kilde til økt helserisiko i huset.

I en epost her om dagen forteller en uføretrygdet meg at han nå må betale over 5000 kroner året i fritaksgebyrer på flere målere - for strøm og for vann. Kanskje blir det NAV som må hjelpe til? Andre må betale 2500 for fritak på hytta der de bare bruker strøm en kort periode i året. Det blir dyr strøm. De er sinte og leter etter løsninger så de kan kaste ut hele nettselskapet.

--

Nettselskapenes oppførsel har luktet lenge, og lukten har begynt å bli påtrengende. De nettselskapene som fortsatt har noen gamle målere på lager, gjør nok lurt i å ta vare på dem.

Einar Flydal, den 13. januar 2020

Referanser

Advokatfirmaet Erling Grimstad AS og Einar Flydal: Smartmålerne, jussen og helsa, Z-forlag, 2018, (69+207 sider). Kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>

Advokatfirmaet Schjødt AS: Juridisk betenkning: Stengning av strømabonnement pga manglende målerinstallering, 2.6.2019 Kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>

Advokatkontoret Simonsen, Vogt, Wiig: Vurdering av nettselskapers rett til å stenge strøm, notat ved Senioradvokat Nikolai Brøvig og partner Arne Oftedal, Advokatkontoret Simonsen, Vogt, Wiig, 19. november 2018 Kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>

Det kongelige olje- og energidepartement: Brev til Solvår Werenskiold, 4.12.2019,

<https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2020/01/Svar-fra-OED-til-Solvår-Werenskiold-om-AMS-20191204-1109853-1-1.pdf>

Flydal, Einar og Nordhagen, Else (red.): «5G og vår trådløse virkelighet – høyt spill med helse og miljø» (590 sider, Z-forlag, 2019 Kan bestilles [HER](#).

ICNIRP Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 GHz), Health Physics 74(4):494-522; 1998

Levy, Finn & Wannag, Axel (red.): The Nordic Adaptation of Classification of Occupationally Related Disorders (Diseases and Symptoms) to ICD-10, Nordic Council of Ministers, 2000, http://media.wix.com/ugd/86579e_95ad26d185144c0a94b057a86dc3a1c8.pdf

Østby Aarskog Advokatfirma AS: Fritak fra AMS-målere – En rettslig vurdering av om det er anledning til å kreve gebyrer fra forbrukere, Østby Aarskog Advokatfirma AS, 2019 Kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>